

## TURKUAZ KART HAKKINDA

### - HUKUK BÜLTENİ -

**BÜLTEN NO: 17-03-05**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın hazırladığı “Turkuaz Kart Yönetmeliği (TKY)” 14 Mart 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Belli nitelikleri taşıyan yabancılara çalışma ve ikamet izni veren bu kart ile ilgili gerekli bilgiler şunlardır:

#### **I. Turkuaz Kart nedir?**

Sahibine Türkiye’de süresiz çalışma ve ikamet hakkı veren, yakınlarına ise ikamet hakkı sağlayan belgedir.

#### **II. Kimler Turkuaz Kart alabilir?**

Turkuaz Kart;

- Eğitim düzeyi, ücreti, mesleki bilgisi ve deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı ve benzeri nitelikleri itibarıyla yüksek nitelikli işgücü olarak değerlendirilen,
- Yatırım veya ihracat düzeyi, sağlayacağı istihdamın büyüklüğü, bilimsel ve teknolojik gelişmeye yaptığı katkı ve benzeri özellikleri itibarıyla yüksek nitelikli yatırımcı olarak değerlendirilen,
- Bilimsel ve teknolojik gelişmeye katkı sağlayan veya bilim, sanayi ve teknoloji alanlarında uluslararası düzeyde ülke menfaatleri açısından stratejik kabul edilen çalışmalar ve araştırmalar yapan bilim insanı veya araştırmacı,
- Kültürel, sanatsal veya sportif faaliyetler açısından uluslararası düzeyde başarılı olan,
- Türkiye’nin veya Türk kültürünün uluslararası tanınırlığına veya tanıtımına katkı sağlayan, Türkiye’nin milli menfaatlerine ilişkin hususlarda uluslararası düzeyde faaliyette bulunan,

yabancılara verilebilir. (6735 sayılı Uluslararası İş Gücü Kanunu (UİGK) m.11; TKY m.5). Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiler yabancı olarak değerlendirilmektedir.

#### **III. Turkuaz Kart başvurusu nasıl yapılır?**

Turkuaz Kart başvurusu,

- ❖ yurt içinde ÇSGB’nin Yabancı Başvuru, Değerlendirme ve İzleme Sistemi üzerinden,

- ❖ yurt dışında yabancının vatandaşı olduğu veya yasal olarak bulunduğu ülkedeki Türk dış temsilciliği aracılığıyla yapılır.

Türkiye’de yasal olarak bulunan yabancılar, yurt içinden yabancı kimlik numarası ile sistem üzerinden doğrudan kendisi başvuru yapabilir.

Turkuaz Kart başvurusu, yurtiçi ve yurtdışından yabancı adına yetkili aracı kurum tarafından da yapılabilir (TKY m.6).

#### **IV. Geçiş süresi nedir? Turkuaz Kart ne zaman süresiz hale gelir?**

Turkuaz Kart ilk üç yılı geçiş süresi olmak kaydıyla verilir.

Genel Müdürlükçe, geçiş süresi içinde Turkuaz Kart sahibi yabancının faaliyetlerinin ve taahhütlerinin izlenmesi için bir uzman görevlendirilir. Görevlendirilen uzman tarafından on iki aylık dönemler halinde şekil ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenecek izleme raporu hazırlanır. Uzman raporu doğrultusunda tespit edilen eksiklikler yabancıya bildirilerek giderilmesi için üç aylık süre verilir. Bu sürenin sonunda eksikliklerin giderilmemesi durumunda geçiş süresi sonlandırılarak Turkuaz Kartın iptaline karar verilebilir.

Geçiş süresi içinde Genel Müdürlük tarafından yabancının yurtiçi ve yurtdışı faaliyetlerinin incelemesi yapılabilir veya yaptırılabilir (TKY m.15).

Geçiş süresi kaydının kaldırılması talebi, geçiş süresinin dolmasına yüz seksen gün kalmasından itibaren, her durumda geçiş süresi dolmadan yapılır. Bu sürede başvuru yapılmaması halinde Turkuaz Kart geçersiz hale gelir. Süre dolduktan sonra yapılan başvurular reddedilir (TKY m.17).

Geçiş süresi içinde iptal edilmeyen ve geçiş süresi kaydının kaldırılmasına ilişkin talebi uygun bulunan yabancının Turkuaz Kart’taki geçiş süresi kaydı kaldırılır ve Turkuaz Kart süresiz hale gelir (TKY m.18).

#### **V. Turkuaz Kart sahibinin hak ve yükümlülükleri nelerdir?**

Turkuaz Kart sahibi süresiz çalışma izninin sağladığı haklardan yararlanır. Turkuaz Kart sahibi olan yabancılar;

- ✓ Türkiye’de askerlik yapma yükümlülüğünden muaftırlar.
- ✓ Seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme haklarından yararlanamazlar.
- ✓ Sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili mevzuattaki hükümlere tabidirler.

Bu kişilerin, Türkiye’deki ikamet, seyahat, çalışma, yatırım, ticari faaliyet, miras, taşınır ve taşınmaz iktisabı ile ferağı gibi konulara yönelik işlemleri, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Türk vatandaşlarına uygulanmakta olan mevzuata göre yürütülür (TKY m.19).

#### **VI. Turkuaz Kart vatandaşlık hakkı verir mi?**

Hayır, doğrudan vermez. Ancak istisnai olarak 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu m.12/I-b kapsamında Turkuaz Kart sahibi ve yakını, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmaması ve geçiş süresi kaydının kaldırılması şartıyla Bakanlıkça teklif edilmesi halinde, Bakanlar Kurulu kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir.

#### **VII. Turkuaz Kart’ın iptal edilme riski var mıdır?**

Turkuaz Kart yabancıнын talebi dışında;

- Turkuaz Kart’ın geçerlilik tarihinden itibaren; altı ay içinde Türkiye’ye gelmemesi ya da mücbir sebep olmaksızın iki yıldan uzun bir süre aralıksız yurtdışında kalması,
- İçişleri Bakanlığı veya Dışişleri Bakanlığının uygun görüşünün bulunması hâli hariç, pasaportunun veya pasaport yerine geçen belgesinin geçerlilik süresinin uzatılmaması,
- Kanunda belirtilen hükümlere aykırı olarak ya da kayıtdışı çalıştığının tespiti,
- Yabancıнын en az bir yıl kesintisiz bir şekilde çalışmadığının tespiti,
- Turkuaz Kart başvurusunun sahte veya yanıltıcı bilgi ve belgelerle yapıldığının sonradan tespiti,
- Geçiş süresi içinde talep edilen bilgi ve belgelerin süresi içinde sunulmaması ya da izleme raporuna göre yabancıнын Turkuaz Kart sahibi niteliğini kaybettiğinin anlaşılması,
- 6458 sayılı Kanuna göre, Türkiye’ye girişlerine izin verilmeyecek, vize verilmeyecek veya sınır dışı etme kararı alınacak yabancılardan olduğunun İçişleri Bakanlığınca bildirilmesi,
- Kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından Türkiye’de çalışmasında sakınca olduğunun ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca bildirilmesi,

hallerinde iptal edilir (TKY m.22).

#### **VIII. Sonuç**

Turkuaz Kart, son yıllarda başta Suriye olmak üzere pek çok bölgeden yoğun göç alan ülkemizde, uluslararası iş gücü politikası kapsamında bilimsel, sanatsal, sportif vb alanlarda nitelikli yabancıların ülkemizde istihdam edilerek ülke ekonomisine katkı sağlamaları yönünde atılmış önemli bir adımdır. Bu sistem sayesinde hem ülkemizdeki mültecilerin kayıt altına

alınması kolaylaşacak, hem de ekonomiye katılımları hızlanacaktır. Ancak Turkuaz Kart henüz uygulamaya geçmemiştir.

**Saygılarımızla**

**Forensis Hukuk Bürosu**

**Not:** Bültenimizde yer verilen açıklamalar, ilgili mevzuat çerçevesinde konuyu genel hatlarıyla ele alır tarzda hazırlanmıştır. Size özel detaylı bilgi için Büromuzla bağlantıya geçmenizi tavsiye ederiz.